

Bones pràctiques de Responsabilitat Social de les Empreses del Vendrell

Vil·la Museu Pau Casals

Nom: Vil·la Museu Pau Casals

Sector d'activitat: Casa – Museu

Activitat: Casa–Museu de gestió autònoma que pertany a la Fundació Pau Casals i que té com objectiu la conservació, preservació i difusió de la seva obra.

Nombre de treballadors/es: 5 persones + externs a temps parcial. 3 persones de gestió, de les quals dues són dones que formen l'equip directiu i 2 persones de manteniment.

Pàgina web:

<http://www.paucasals.org/ca/MUSEU-Villa-Casals/>

Adreça i contacte:

Av. Palfuriana, 67
43880 Sant Salvador, El Vendrell-Baix Penedès
Tel. 977684276

Persona de Contacte:

Núria Ballester, Directora

Descripció del Museu

L'actual museu, inaugurat el 2 de Juny de 2001, està situat a la que va ser la casa de Pau Casals, construïda el 1910 al Passeig Marítim de Sant Salvador del Vendrell i concebuda com a casa d'estiueig.

El 1936 s'hi instal·la la Sala de Música, el jardí i el mirador. Aquesta vivenda només només va ser habitada per Pau Casals fins al seu exili, l'any 1939.

L'any 1972 es constitueix la Fundació Pau Casals, la finalitat social de la qual és la preservació del patrimoni artístic i documental que s'hi conserva. El 1976, dos anys després de la mort de l'artista, aquesta casa va ser inaugurada com la casa museu, fins que al 1996 va tancar les portes per a rehabilitar-la a nivell estructural i quant a concepte museístic..

El Museu Pau Casals conté la major part de la dotació patrimonial que l'artista va llegar a la Fundació, així com la sala de concerts i diverses disposicions on s'hi exposa la col·lecció privada d'art.

A més de l'exposició permanent i ser un punt clau en la Ruta Pau Casals, el Museu organitza visites guiades per a grups (escolars o turístics), així com la organització de tallers, concerts, festivals i el lloguer dels diferents espais per a actes privats.

Les pràctiques de Vil·la Casals

La Fundació Pau Casals té la missió de **“conservar i difondre el llegat humà i musical de Pau Casals promovent accions i projectes”** (1)

Formada per un patronat amb figures il·lustres de la societat catalana, i amb els valors de l' **Humanisme, Llibertat, Justícia i Pau**, la Fundació té com a centre de les accions de difusió i sensibilització de la Música i la Cultura al Museu Vil·la Casals.

El Museu és un dels puntals amb pràctiques pròpies que determinen la seva gestió de la responsabilitat social dins el territori on està situat.

Els Compromisos

Els àmbits d'actuació del Museu són homòlegs als de la pròpia Fundació tot i que se'n fa una adaptació pràctica.

Alhora, **es fan extensius part d'aquests compromisos als equipaments adherits** – com la cafeteria arrendada a externs-, on es fa constar en part del seu contracte la rellevància de compartir els mateixos valors.

*“Aquesta casa és la
l’expressió i la síntesi de la
meva vida de català i
artista” – Pau Casals*

*Pau Casals ha sabut
comprendre amb molta
clarividència que el món corre
un perill més gran de part dels
qui toleren el mal o
l’encoratgen, que dels mateixos
que el cometen”.*
Albert Einstein, físic

*“La música, aquest
meravellós llenguatge
universal hauria de ser font
de comunicació entre tots els
homes” – Pau Casals*

... compromís amb el Patrimoni

Escultures, pintures, instruments musicals o partitures resten, en la seva major part en la Vil·la Museu Pau Casals. D’altres subjectes a recerca i estudi estan custodiades per l’Arxiu Nacional de Catalunya i, parlant d’objectes objectes personals o col·leccions fotogràfiques al Museo Pau Casals de Puerto Rico.

Llegar, era per Pau Casals, un dels objectius màxims de la seva vida. Fer-ne participants, sobretot a la major part del jovent, és una de les activitats més rellevants del Museu. Per això posa a disposició del públic les eines pedagògiques més adients –un exemple n’és el joc virtual i l’espai “Els sons de Pau Casals” a l’espai web-, **pensant també en les persones amb discapacitats sensorials i la diversitat multicultural.**

D’altres activitats educatives són jornades de concerts interactius com “Anem a Concert”, “Danses i Festes al Castell de Duc” o “Del carrer a l’òpera”; jornades formatives a Escoles d’Estiu per al professorat de secundària, la celebració del Dia Escolar de la No Violència i la Pau impulsat per Vil·la Casals i desenvolupat juntament amb les escoles del Vendrell, jornades de portes obertes, conferències multisectorials dins les pròpies instal·lacions, i concerts d’estiu als jardins.

El treball continuat per a la **sostenibilitat econòmica** mitjançant campanyes de captació de fons entre els Amics Solidaris o d’altres accions puntuals de **micromecenatge** afavoreix l’autofinançament de fins el 48% de les despeses de manteniment que comporta un espai d’aquestes característiques.

Val a dir que a partir de la confecció del **Pla de Patrocini**, les línies d’actuació queden ben definides i diferenciades, apostant pel lloguer dels espais de vil·la museu, interiors i exteriors, per a la celebració de diferents esdeveniments.

A nivell ambiental, disposa d’un sistema de gestió dissenyat per a entitats culturals que han de preservar materials especialment sensibles al pas del temps i a l’erosió ocasionada per l’exposició diària a les condicions ambientals, com ara **EMAS i certificat en ISO14001**

... compromís amb el Territori i la Societat

Són ben conegudes les paraules de Pau Casals al discurs de la ONU, en agraïment a la distinció amb la Medalla de la Pau. A partir d’aquestes paraules es van determinar les accions de **“cohesió i inclusió social de l’entorn més proper”** (2). L’Entitat “Sentit Comú per Catalunya” va nominar la Fundació Pau Casals justament per aquest acte.

És per aquest motiu que el Museu treballa **pel foment del diàleg institucional** tant amb d’altres fundacions o escoles (Victòria dels Àngels, ESMUC, Auditori de Pau Casals, Associació Musical Pau Casals...) com amb les administracions i entitats del seu territori més immediat: El Vendrell i el Baix Penedès.

L’increment de la visibilitat del Museu amb presència a diferents Fires,

rutes de museus, projectes com el “Posem Rodes al Museu” amb l'exposició itinerant o la presència a xarxes socials, **fomenta la comunicació i el diàleg social.**

Tot plegat han estat factors gràcies als quals han assolit la xifra de 18000 visitants a l'any, amb els que es **fan enquestes de satisfacció aleatòries** cada 25 persones. El Museu entén la importància i l'impacte que la seva activitat pot comportar pel territori més proper i, treballa per a sensibilitzar les autoritats cap al foment del turisme estranger.

Alhora, **implanta sistemes de qualitat i millora constant** mitjançant enquestes als visitants o comunicació a les xarxes.

... compromís amb la Música i la Cultura

La Fundació és conscient que la **promoció de la cultura és un element constitutiu dels valors de les persones** i és per aquest motiu que algunes de les activitats promogudes pel Museu segueixen aquesta visió de treball.

La promoció s'instrumenta amb diferents activitats i facilitats. Les més habituals són les ofertes 2x1, entrades reduïdes o amb jornades de portes obertes.

D'altres activitats a destacar que fomenten el compromís amb la Música i la Cultura són:

- **Beca Pau Casals**, on amb 12000€ la Fundació ajuda joves violoncel·listes a perfeccionar la tècnica i l'art. Aquesta persona becada, ofereix un concert al llarg de l'any dins el Museu.
- **Col·laboració amb l'Off del concurs Maria Canals**
- **Col·laboració amb el Congrés Edificar la Pau al S. XXI**
- Preparació del **Projecte de recerca de la creació de l'Orquestra Pau Casals amb l'ESMUC**
- **Realització del documental** “Pau Casals, l'home que va fer sentir el silenci”

Pel que fa a l'equip de treball, es respecta la conciliació de la vida familiar i laboral, i es compensa el personal per activitats fora de l'horari laboral, aquestes accions són promogudes per la mateixa Direcció.

Els valors que es sustenten des de l'entitat es transmeten a altres grups d'interès, com ara els proveïdors, ja que es comprèn que pot influir sobre la reputació del Museu.

La selecció dels mateixos es realitza amb criteris, entre d'altres, d'experiència i professionalitat.

Conclusions

La funció i el funcionament del Museu, i la coherència amb els valors de Pau Casals es traslladen a les pràctiques de treball que ja s'apliquen en les rutines. Tot i què se'n detecten noves oportunitats al llarg de l'exploració inicial.

Malgrat en són conscients de la importància del Museu dins la comarca i les

rutes turístiques, **treballen per aconseguir que tant l'enfocament cap a la internacionalització turística del territori sigui una realitat.**

Aquest treball el fan conjuntament amb institucions del territori, agrupacions o organitzacions socials.

Sovint es tendeix a pensar que la responsabilitat social està implícita en organitzacions sense ànim de lucre. Aquest és un error. No sempre s'estan incorporant criteris de responsabilitat social malgrat ser una entitat sense ànim de lucre i amb una finalitat social.

El fet de ser un museu no eximeix de tenir comportaments de gestió responsable, ans al contrari, són aquestes institucions que han de ser model de gestió transparents i amb una voluntat de millora permanent.

Afortunadament cada vegada més el requeriments socials aboquen cap aquesta tendència, i entitats com la Vil·la Museu Pau Casals entenen la necessitat d'adoptar comportaments sostenibles en els diferents vectors que abasta la responsabilitat social, social, laboral, ambiental econòmic i bon govern.

El nou concepte de la museologia, que vol estar integrat en la comunitat on s'ubica, generar un diàleg fluid a fi de posicionar-se com a referent cultural però alhora que la comunitat l'integri de manera natural, que no sigui un element aliè sinó que formi part d'aquesta comunitat, ajudant a enriquir-la i creant valor social i econòmic mentre es fa difusió d'ela cultura i de l'art, està alineat amb la responsabilitat social.

La implicació en el territori i la voluntat de generar aliances amb els diferents agents milloren el desenvolupament d'aquest i aporten valor econòmic i social.

Aquesta fitxa ha estat elaborada en data de juny de 2013 per Vector 5, Excel·lència i Sostenibilitat a partir de les entrevistes realitzades amb Núria Ballester, directora, i validada per l'empresa. La fitxa reflecteix informacions aportades per l'empresa. En aquest procés també s'han identificat aspectes subjecte de millora, i s'està acompanyant l'empresa per tal d'abordar-los. L'elaboració de les fitxes d'RSE s'emmarca en el projecte Destinacions Turístiques Socialment Responsables impulsat per la Fundació Pro-Penedès i l'Ajuntament del Vendrell i compta amb el suport econòmic del Servei d'Ocupació de Catalunya i el Fons Social Europeu.